

اداره مخصوصه

درسعادتنده باب عالی جاده سنده

محل اداره :

مُشَارَظَةُ الْقُرْآنِ

اخطار :

مسئکمزہ موافق آثار جدیدہ مع المنونہ

قبول اولنور

درج ابدلہین آثار اعادہ اولنور

دین ، فلسفہ ، ادبیات ، حقوق و علوم دن باحث ہفتہ لاق رسالہ در

مؤسساری : ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

درسعادتنده نسخہ ہی ۵۰ پارہ در

قیراہ دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضلہ آلنیر

تاریخ تاسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

سنہ لکی

۶۰

۸۰

۸۰

درسعادتنده

ولایاتده

مالک اجنبیہ ده

درسعادتنده پوستہ ایله کوندریلیرسه ولایات بدلی اخذ اولنور

عدد : ۴۸

۱۹ رجب ۳۲۷ پنجشنبه ۲۳ تموز ۳۲۵

ایکنجی جلد

منافع عامه به چالشماز اولور. امتك مصالحی فساد، كندیسی تفرقه به دوشهرك آز زمان صوكر ا هلاك اولور .

الله ذوالجلال حضرتلری هر حادثی برسبیله مقارن یارانشدر . برملتک عندنده انی ایله کوتو، فضیلتله رذیلت، صلاح ایله فساد مساوی اولور، خصیصه تمیزدن اثر قالملاز، ارباب مساعینک قدری لایقیه تقدیر ایدلز، معروفه التفات اولونماز، منکر فنا کورلمزسه اولمک افرادندن معالی به ، کالاته قارشى اولان میل منسلب اولور. بوايسه متغلبه نك تحکمندن، ظلمه نك جورندن دها بیوک برفلاکتدر. چونکه جمهور ملت احسانه قارشى اعتراف ایله، لطفه قارشى فضل ایله مقابله ده بولنورسه شومکافاته نائلیت ایچون آرلرنده ملتی قورتارمغه چالیشانلر ظهور ایدر. او حالده نه ظالمک مظلمی، نه ده متغلبه نك تحکمی ایچون دوام قورقوسی قالملاز. لکن بو حس علوی منسلب اوله جق اولورسه ملتک طوبیله جنی خسته لق علت شیخوخته بکزرکه موتدن باشقه عاقبت متصور دکادر .

اعظم بشرک احرازینه چالشدقلى شای جمیل انسانلر ایچون فصل نعمت اولمازکه جناب حق نبی دیشاننه (ورفعناک ذکرک) ديه امتانده بولنمشدر؛ کذلک شای جمیل، بتون عالم طبیعتک آرادینی برحق فصل اولمازکه ذات باری او مظهریته استحقاق کسب ایدنلره تجدیث نعمت صلاحیتنی ویرمیش، نته کم رسول محترمنه (واما بنعمه ربک فحدث) بیورمشدر .

نظر امعانی یقینده کی اوزاقده کی اقوامک تاریخنه توجه ایده جک اولورسه ک یقیناً کورورسک که برملت بیوک بیوک ایشارک قیمتی ویر- مکده امساک ایدر و بوضورتله فضیلتک شانی محقر اولورسه مدار بقاسی اولان قوت محو اوله رق بنیان موجودیتی ده ویر یایر، ماضی نسیانه قاریشیر کیدر. ذاتاً شبه یوقدرکه کفران، زوال نعمتی مؤیددر.

سوزمی بترمزندن اول شوجاعت کریمه به قارشى اولان تشکراتمی ادا ایده جکم که بویله منحوس برزمانده هر تهلمک کی، هر مخاطره بی کوزه آلهرق اتحاد اسلامه چالیشمه بی کندوسنه فرض عین بیلهرک مقصد مقدسنی تعقیب ایدوب کیدیور. افراد کرامتک کوندن کونه چوغا- لدیغنی کورلمکله قریر العین اولبورز. عنایت حقندن مأمولدرکه مساعیلری توفیقه مقرون اولورده احراز مظفریت ایدرلر (انه نم المولى ونم النصیر) .

مصر مفتیسی مرحوم شیخ محمد عبده

مترجمی: محمد عاکف

علماء وعوام

بزم مقدس اسلامیتده علماء کرام ایچون بر موقع نماز، روحانیت بولغدیغنی مسائل مثبتهدندر . هرکس چالیشیر، اوکره نیر علمادن اولور؛ احادناس ایله برابر ایشنی کوچنی کوریر. بریسی ده چالیشماز، اوکره نمز، جاهل قالور؛ بوده علمادن آیریلماز: دنیا ایچون،

آخرت ایچون برابر چالیشیرلر؛ مجادله حیاتیه ده برلکنده بولنورلر. مع ذلك علما، سویه عرفانجه عوام ناسدن یوکسکجه بر موقع اشغال ایلمش بولندقلرندن، تا اوتهدنبرو اهالی آراسنده بیوک احتراملره مظهر اوله کلشدرلر. مسلمانلرده وسائر ملتلرده عاماً کرام و روحانیلر اعتبارجه، حیثیتجه بتون زمانلرده تفرد ایلمشدرلر. آنلرک شو تفردلرینی پاره قوتیله، قلنج قوتیله، خلاصه قوه ماده ایله آنجق خایفه لر، حکمدارلر اخلاص ایده بیللمشدرلر. علما و روحانیلر اهالی آراسنده یوکسک موقعلره نائل اولدقلى ایچون، دائماً، هر عصرده، بتون ملتلرده آنلرک رقیبلى خلفا و حکمدارلر اوله کلشدرلر. اهل بیت، اولاد رسول الله هب زمانلرینک بیوک علماسندن ایدیلر. خلفاء امویهدن، آنلردن صوکره خلفاء عباسیه دن نهار چکمدیلر، نه کی قنهره، بلالره دوچار اولمادیلر، محبس گوشه لرنده وفات ایدنلریمی اولمادی اوبیوک امامز ابوحنیفه، اوبیوک عالم مزدن امام احمدلر، امام ابو عبدالله اسماعیل بخاری لر، سرخسلی لر. محبسدرده، منفالرده، غربتلرده سروندرلمدیلریمی؛ او ظالمردن نه قادر سله لر ایدیلر، نقدر اشکنجه لره درچار اولدیلر! بوراسی صایمقله، یازمقله بته جک کی دکل .

فقط بونلره برابر علمامن، اماملر من اهالی آراسنده دائماً محترم، مکرم اولدیلر. اخلاف، اسلاف دائماً آنلری بیوک طانیدیلر. او ظالمک اسملری لعنتله یاد اولندیغنی حالده علمانک اسملرینی دائماً «رحمهم الله» تعقیب ایلدیلر. او ظالم اولدی کیتدی، فقط اوبیوکلر دائماً دیریدر. ثمره مساعیلری، روح حیاتلری دائماً سینه انامده حرمتله محفوظدر. بتون حیاتلرینی، بتون مساعیلرینی صرف ایدرک — یالکیز سوزده دکل — کچه لرینی کوندوزلره قاتهرق پوزلرجه جلد اثرلر یازهرق بزى اخلافی دوشمنش اولان اوبیوک، محترم امام محمدلری، امام مالککری، امام بخاریلری، امام مسلملری، سنائیلری، سرخسیلری، دبوسیلری، غزالیلری، فخر رازیلری، جوزیلری ارا مزدن کیم تصور اولنه بیلورکه تقدیس، تبجیل ایلمسون .

فی الحقیقه اشبو ائمه کرامدن، علمای اسلافدن بر چوقلری دهشتلی انتقادره، غایت بیوک مقیاسده تعرضلره دوچار اولدیلر . فقط بو، آنلر ایچون ده طبیعی بر حال ایدی: آنلر بیوکدی، درین دوشنور، درین سویلر، معالی بازارلردی . بونلری بعض کسه لرک عقللری احاطه ایده مز، اعتراضلرنده حقسنز اولورلردی یا خود — المجتهد قد یخطی و قد یصیب — بعضاً چوق ایچنده آز چوق خطا ایدرلر، معترضلرده بوجهندن مصیب عد ایدیلردی . بو حال زمانلرده ده شویله جه دوام ایدیلور دکلی؟

لکن هر حالده افکار عمومیه بونلرک لهنده ایدی. اهالی بونلری جان و کولکدن سوردی. اهالی به قارشو بیوک نفوذ صاحبی ایدیلر. خلافتک امویلردن عباسیله انتقالی کی بیوک برانقلاب علمانک نفوذ معویلری ایله وقوعه کلدیمی؟ شمدیکی زمانلرده دخی علمانک، خوجه لرک روح عوامه اولان

عمومی بردو ستلق حصوله کتور میه، آنلری نقطه واحدیه طویلانه،
بوصورتله سعادت مطلوبه نك حصوله جالشمه لری لازم کلور.

ذاتاً بزمسلمانرجه، مؤمنلر شو حکومت فسادیه نك وضع ایلدیکی
قوانینی طائیه رق نقطه واحدیه، دینك ارئه ایلدیکی مرکزیه
طویلانه قرار ویرنلر وطویلانا نلردر. اشته بو صورتله بتون
مؤمنلر قرداشدر. — انما المؤمنون اخوة — بر اثرده حدیث
اوللق اوزره « من ادعی المصیبة فلیس منا » قول شریفنی کوردی ایدم.
فی الحقیقه بنده کز بونك حدیث صحیح اولوب اولمادیغنی بیله میورم،
بو خصوصده بر وثیقه، بر روایت کورده مدم. مع ذلك، بو قول
شریفنی بر حقیقت اسلامیه اوللق اوزره قبول ایدیورم: بوراسی
دین مبین اسلامك یوزلرجه آثاریه مثبتدر.

«وجعلناکم شعوباً وقبائل لتعارفوا ان اکر مکم عندالله اتقام»

فقط عرض ایتدیکمز وجهله علما اکثریت اوزره شیمدیکی
زمانمزه او حکومت خفیه به خدمت ایدیورلر. دینك اولور که
بوصورتله دشمن طرفنی التزام ایلمش اولورلر. بکا بویه کی کلور...
دها طوغریسی بن بوکا اینانیورم. برچوق حاللر، برچوق حادثلر
بو ایناندیمک یقین اولدیغنی تأمین ایدیور. فقط ایناندیغنه تأسفلم
آرتیور، قلم یانیور. بو حادثه نك اسبابنی، کیزلی ایزلرنی آراشدیریورم.
اک اول بتون اسبابك، بتون کیزلی عوامك تخصصکاهی اولان
بر مرکزیت بولورم. که اسلامیتده اولان بعض مزایای خفیه،
دقائق مهمه نك حالا تمامیه آ کلاشیه مامسندن، حالا حقیقه هضم
اولنه مامسندن عبارتدر. بو نقطه ده عوامه دکل نه یاپلم، آجی اولسه ده
سویلیه جکم: — علمامزه، خوجهلر مزه عائددر.

اوت، اشبو مزایای اسلامیه. حقائق مهمه دینه تمام حقیقه
آ کلاشیه مامشدر. بومستله بی ایضاح ایتهدن اول شوراسنی عرض
ایتمک استرم که فی الحقیقه بزم علمامزده، اسلافزدن نفوذ فکرلرنی
حقائق اسلامیه نك حتی تفرعاتنك کیزلی، اک دقیق نقطه لرینه قدار
ایردیرن برچوق ذوات کرام کلش کچمشلردر. بلکه شمیدی ده وار،
دائماً یتشمکده در. — ذلك فضل الله یؤتیه من یشأ — بن بوقضیه بی
سلفاً خلفاً اکثریتی تشکیل ایدن منتسبین علمیه نك احوالی تتبع
وتدقیق ایدهرک استتاج ایدیورم. اشبو قضیه نك اثبات وایضاحی
ایچون فکری احوال حاضره وسالفه مزه طوغرو توجیه ایلدکده
اک اول کندینی ابراز ایدن جهت بزده علوم اسلامیه مآثوره نك
آز تداول ایتمکده، بونلرک تحصیل، تمثیلنه پک آز بر غیرت
صرف ایلدکده اولماسلدر. فی الحقیقه اصولده، فروعات فقهیه ده
مذاهب مختلفه تأسس ایتمکه باشلادیغنی برزماندن اعتباراً تازمانمزه
قدر اوزانمش بودور ظرفنده علوم مآثوره اسلامیه کچوله کچوله تام
بر شکل مخروطی تشکیل ایلمکده بولنمشدر. اشته شو اوزون بر زمان
ایچنده علوم مآثوره به قارشو اک اول مذاهب مختلفه نك فقهی، اصولی،

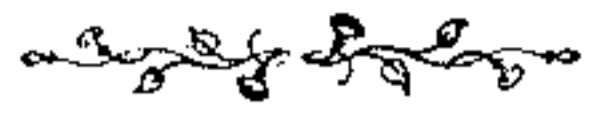
نفوذلری پک بیوکدر. عادتاً فرق ایدیلمیور: بونفوذک برحدی،
برمنتهاسی وارمیدر، زدن عوامک کندی نفوذلری باشلیور؛ نه بی
کندی فکر و اختیارلری ایله اجرا ایلیورلر؟ نه بی خارجدن کلن
برنفوذک تحت تأثیرنده موقع فعله قویورلر. اشته بوراسی پک قابلی،
خفی بر نقطه در. پک اوزون برتحلیک نتیجه سنده آنجق مهتابده کور.
یلان برکولکه کبی حس اولنه بیلیر. فقط شوراسی محققدرکه بیوک
مقیاسده اجرا ایدیلان حرکات عوامیه نك پیشداری علما، خوجهلر
اوله کلش، شمیدی ده بویه در. دها چوقدن دکل، پک یقین بر زمانده
موفقیته نتیجه لنن ایران انقلاب کیزی، آخوندلرک، مجتهدلرک، علمانک
تحریکات خیه سی ایله باشلامش، مداخله علیه لرله وقوماندالرله
اجرا ایلمشدر. چوقدن برو دوام ایدن ین حرکات اختلالیه سی ده علماء
زیدیه نك تشویقات تعصبکارانه لرله ایقاع ایدیلمکده در.

فقط بنم فکر مه کوره شمادیکی زمانمزه علماء، خواجهلریمز
آیروجه کندولرینه مخصوص طوغرو دن طوغرویه علمارینک مقتضاسی
اولان حس ایله متحسس اوله میورلر. حتی دیه بیلمکه خواجهلرمن
علمامز عادتاً حسیات عوامک اجتماع ایتدیکی بر نقطه در: بو حالده
دماغ کبی اولیورلر. یاخود دها طوغرو بر تعبیر ایله خواجهلرمن
عوامک حواسی مشابه سنده در. بو حالده اصل دماغ عوام اولور. بن
کندیجه بوتعبیری بوتشبهی دها صریح بیلیورم. زیرا چوق وقتلرده
کور بیورمکه علماء، خواجهلر علملری ایله کندولرینک بیلدکلری
دستورلریله حرکت ایده میورلر. اکثریت اوزره خواجهلرده کوریلان
افعال، حرکات دماغ عوام طرفدن ویریلان اوامر اوزرینه اجرا
ایدیلمش. موثوقاً ایشتمدیکه کوره جاوا اسلاملری آراسنده اولان علما
اهالی بی شالوار کیمکدن منع ایدیورلر مش. بزم قازان علماسی ده
برقاج سنه مقدملری بوکبی حرکتلرده بولنیورلردی. بوکون ترکستان
وبخارا طرفلرنده جابان دن باشقه برشی اکتسا ایلمک هر حالده
داملارک (خواجهلرک) اعتراضدن سالم بر حرکت اوله ماز. بزم قازان
علماسی ده توتون ایچمک خصوصنده صوکدرجه محافظه کارطاورانورلر.
حالبو که بو افعالک هیچ برسی استانبول علماسنجه شایان اعتراض کور.
لیور. دین، مذهب بر، هپ مسلمانز، بوجهتدن فرق یوق. فقط عرق باشقه،
محیط باشقه. ایشه شو عرق، شو محیطدرکه انسانلر آراسنده کاه خواجهلر
واسطه سیله، کاه باشقه بر طریقله اجرای حکومت ایدیور. اشته مقدس
دینمزه کوریلان بعض بدعتلرده شو حکومت خفیه نك وضع ایلدیکی
قوانین در. بوقوانین ایله دین، اصل دین دائماً چاربشیور، دائماً مجادله
ایلیور. حرب حقیقی، جهاد اعظم بوراده در. — رجعنا من الجهاد الا صفر
الی الجهاد الا کبر — دینک عسکری ده علما اوللق لازم کلور. بناء علیه
علمانک بیلدلرک دائماً او حکومت خفیه طرفندن تشکیل اولنان ابناء
بشری تفرقه لره القا ایدن قوانین خفیه بی قیرمق، یرینه صاعلام،
متین و عمومی اولان قوانین اقامه ایلمک، بوصورتله انسانلر آراسنده

اولدینی حالدہ ، بوقید آنجق لسانلرده قالدی . طلبه علوم منحصر آ
آلیات ایله اشتغال باشلا دیلر . علوم زاجره ، فقه دخی داخل اولدینی حالدہ
یو اش یو اش گوشه لره چکلدی . ایشته بو صورتله ، شمیدی جامع مزده
کور دیکمز اصول تحصیل تأسس ایتدی . زمانزه کلدی .

قرانی حلیم ثابت

صوکی وار

ژاپونیا مکتوبلری :

— ۳ —

بشارت عظمی

بن برچوق وقت لدر ژاپونیه ده جولان ایتمکده ایدم ، بورلرده
بولدقجه اعیان مملکت ایله کسب معارفه ایتمکده غیرت ایتدم ، برچوق
اصحاب معرفت ایله انسیت پیدا ایتدک ، و برچوق مجالس عمومیه
و خصوصیه دین مبین اسلام فضا ئلندن آنا فآنا بحث اولندی و اتحاد
شرق مسئله لرندن دخی سوزلر آچلدی .

عاقبت ژاپون ملتی دین اسلامی قبول ایدر فلان کبی سوزلردن
آغز یوقلیانلرده آزدکلدی و بمضلری ژاپونیا نکل پای تختی اولان
نفس «توکیو» ده برمسجد لزومنی سویلامکده ایدیلر . برکون بنم
بیلدیکم برچوق آدملر بالاتفاق بزه گلش لر ، توکیوده دین اسلام ایچون
بر مرکز اتحاد اولنمهنی تکلیف ایدیلر ، اگر بز مسجد بناسنی التزام
ایده جک اولورسوق ، ژاپونلرده مسجد ، مدرسه بناسنه لزوم اوله جق
یرینی محجانا . ویره جکلرینی سویله دیلر . بزده بویله برشی ذاتا آرامده
ایدک ، اصل سیاحتدن مقصد مزده بویله برچوق آچق ایدی ، شیمدی
مولابزی بویله بر موفقیتیه مظهر ایلدی دیرک مع الممنونیه «یوقوهاما»
ده بولنان اخوان دین و تجاران معتبران ایله بالاستشاره ، بویله بر نعمتی
قبول ایتمزسک کفران نعمت اولور دیرک ، ژاپونلرک تکلیفی قبول
ایتمکده قرار ویردک .

البته بویله بر امر عظیم بر آدم ، ایکی آدم کاری دکدر ، شو حالدہ
بویله بر بیوک خدمتی عموم اهل اسلامه حواله ایلامک مناسب
کورلدی . ایشته شوسیه منی بوراده بولنان تجاران معتبران میانندن
اوج آدم انتخاب اولنهرق ع ، ایینه بووظیفه تودیع اولندی .

شیمدی عموم کره ارض ده بولنان اخوان دین مبین حسیات
دینیه و ملیه لری ایله بواصر خیره مشارکت ایتمک ایستلرسه ، اقتدار
لری دائره سنده یوقوهاماده ساکن تجاران معتبران دن تراب علی زاده
حاجی ولی محمد افندی جناب لرینه ارسال ایده بیلورلر . هرکیم هر نه قدر
معاونت ایده جک اولورسوق مقبولدر . اساس مطلب اتحاد شرق و اتحاد
اسلام اولدیقندن بواصر خیره اشتراک ایتمکده هرکس سر بستدر .

عموم اهل اسلامدن هر نه احسان و معاونت ایدرسه ، جمله سی بادقتر
ضبط اولنهرق مسجد و مدرسه بناسی تمام اولدقندن صوکره هم
حسابی و معاونت ایدنلرک (آرزو ایدرلر سه اسملری ایله) هم بر آچهنه

علوم عربیه ، مأمون دورلردن اعتبار آ علوم یونانیه ، علم کلام ،
مزاحمیه باشلادی . مدرسه لرده ، مکتبلرده ، جامع لرده علم قرآن ،
علم حدیث ، آثار رسول یرینه علم فقه قائم اولمغه باشلادی . شو حال
ابتداری بیوک بر موفقیت ایدی ؛ زیرا بویله ججه علم فقه ده مذاهب
مختلفه نکل تأسس ، اشبو فن جلیک اساسی اولان علوم مآثورده ده
حقیله تحلیل و تمثیل وقوعه گلش اولدیغنه برهان قوی تشکیل
ایلیوردی . زیرا علم فقه علوم مآثورده نکل بر نتیجه سی ایدی .

فی الحقیقه فقها سبعة ، علقمة بن قیس السفی ، مسروق بن الاجدع
الهمدانی ، شرحبیل ، ابراهیم النخعی و عامر الشعبي ، حماد بن ابی سلیمان ،
اعمش ، ابن ابی لیلی ، سفیان ثوری ، حسن بصری ، عطاء بن
ابی رباح ، مجاهد طاوس اوزاعی ائمّه اربعه و سائر بو طبقه لرده یتشمش
اولان علمای کرام حضراتی علوم مآثورده بی عادتاً تمثیل ایلمشاردی .
ایشته شو موفقیتک نتیجه حسنه سی اولق اوزره علم فقهک اساسی
قورولدی ، فروعاتی قوانین و اصوله ربط اولندی . شو کور دیکمز
فن جلیل مبدانه کلدی .

لیکن کیت کیده احوال دکشدی . علم فقهه بیوک بر رواج یرلدی .
علوم مآثورده دن علم فقهک توقف ایتدیکی بر مقدار قلیلی اختیار ایدیلر
اولدی . فقها ایله اهل آثار آیریلدیلر . آیری ، آیری مسلمانلر
تشکیل ایدیلر . حتی آرالرنده بعض اختلافلر تحدث ایلدی . فقهاء
کر آمدن بعضلری مواقع رسمیه ده بولنیورلردی . بو صورتله مسلمانلر
بر نوع رسمیت واردی . بناء علیه قوت ، رجحان فقها طرفنده
ایدی . محمد بن اسماعیل بخاری حضرتلری صوکل زمانلرنده ، امیر
خالد بن احمد الدهلی نکل تشویقاتیه کبار فقهاء حنفیه دن اولان حریت
بن ابی الورقاء و سائرلری طرفندن مذهبجه طعن اولندی ؛ فی ایلدی ،
اختیار لغنده برچوق زحمتلره دوچار اولدی ؛ حتی قلمنده « اللهم
انی ضاقت علی الارض بما رحبت فافضنی الیک » دیه دعا ، نیاز
ایده بیله جک قادر بر انکسار حس ایلدی .

دها صوکره لری علوم یونانیه دها زیاده رواج بولدی .
مدرسه لرده بو علومه صوکل درجه رغبت ایدر اولدیلر . عادتاً علوم
اسلامیه صره سنه کچدی ، تمثیل ایلدی . تفسیر ، فقه فخرینه قدر
اجرای نفوذ ایلدی . هله علم توحید بو جریانده او قدر قابلدی ، که
بوسبتون باشقه بر شکل آلهرق « علم کلام » نامنی آلدی . علوم عربیه
تحصیلی ده ایجه زحمتلی ایشلر صره سنه کچدی . بو صورتله علوم مآثورده نکل
مزاحملری اییدن ایینه چوزالیدی ؛ سالکلری باشقه لرینه نظراً دائماً
اقلیت تشکیل ایده جک بر حاله کلدی . امام احمدلره ، ابن تیمیه لره ابن
قیملره ، سائر برچوق علمای آثاره قارشو اجرا ایدیلن امتحانلر ،
اکثریتی تشکیل ایدنلرک نتیجه غالبیتی ایدی . ایشته بودورلردن صکره
ایشلر دها باشقه بر نکل آلدی . علوم داخله و محدثه دها زیاده
رواج بولهرق علم فقه دخی مغلوب اولمغه باشلادی . بو صورتله عالم
اسلامیت علوم مآثورده دن ایکی درجه اوزاقلش مقده بولنیوردی .
فقط مع التأسف ایشلر بویله ده قالمادی . علوم داخله ، علوم عالیه دن